

بهسازی در فناوری پوشش دیواره تونل با استفاده از بتن با افزودنی نانواکسید تیتانیوم

سعید حسامی^۱، نادر روشن^۲، نوید قصابکلایی^۳، عرفان عابدیان^۴

۳،۲،۱- دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، دانشکده مهندسی عمران

۴- دانشگاه صنعتی شریف، دانشکده مهندسی عمران

navid.ghasabkolaei@gmail.com

خلاصه

شاتکریت عبارتست از بتن یا ملاتی که با استفاده از هوای فشرده و با سرعت زیاد به سطح مورد نظر پاشیده و به صورت دینامیکی متراکم می‌شود. دلیل استفاده از این کار افزایش مقاومت و کاهش نفوذپذیری می‌باشد. در این مقاله با بهره‌گیری از نانواکسید تیتانیوم در پوشش دیواره تونل جهت رسیدن به دلایل مذکور به پیشرفت‌هایی رسیده و علاوه بر آن به مسائل زیست محیطی نگاه ویژه شده است.

کلمات کلیدی: شاتکریت، تزریق، بتن، نانواکسید تیتانیوم، دیواره تونل‌ها.

۱. مقدمه

بعد از حفاری و نگهداری تونل اصلی، به منظور اهداف بهره‌برداری و اطمینان از پایداری سازه دائمی در طولانی مدت، ایجاد یک سطح صاف، کنترل ورود آب‌های زیر زمینی به داخل تونل، دیواره‌ها، سقف تونل اصلی به وسیله لاینینگ بتنی پوشیده می‌شود [۱]. در سالیان اخیر استفاده از نانو فناوری در صنایع مربوطه به بتن و محصولات سیمانی، رشد چشمگیری داشته است. در این مقاله به مطالعه نانو اکسید تیتانیوم به عنوان افزودنی در پوشش دیواره تونل پرداخته خواهد شد.

۲. سیستم پوششی تونل‌ها

با توجه به نوع خاص بارگذاری تونل، استفاده از یک لایه پوشش اولیه جهت پایداری اولیه و ممانعت از ریزش گوه‌های سنگی ناپایدار و در نتیجه ناپایداری در سازه‌های حفاری شده ضروری به نظر می‌رسد. ضخامت این لایه رابطه مستقیمی با روش حفاری، نوع خاک یا سنگ، سرعت حفاری و امکانات موجود دارد. پس از حفاری کامل تونل و اجرای لاینینگ اولیه در سازه تونل، ایجاد پایداری طولانی مدت تونل توسط لاینینگ ثانویه کامل خواهد شد [۲].

شاتکریت عبارتست از بتن یا ملاتی که با استفاده از هوای فشرده و با سرعت زیاد به سطح مورد نظر پاشیده و به صورت دینامیکی متراکم می‌شود. از خواص عالی آن به شرح زیر می‌توان خلاصه کرد [۳]:

- ۱) نسبت کم آب به سیمان باعث افزایش مقاومت و نفوذپذیری کم بتن پاشیده می‌شود.
- ۲) بدلیل سرعت پاشیده شدن مصالح و میزان کم آب آن، تراکم زیاد است.
- ۳) چسبندگی زیاد این بتن، آن را برای کارهای تعمیراتی مطلوب می‌سازد.
- ۴) وسایل لازم، محل کمی را اشغال می‌نماید و کاربرد آنها آسان است.
- ۵) معمولاً به قالب نیاز نبوده و ساخت مصالح نازک بسهولت میسر است.

^۱ - استادیار دانشکده مهندسی عمران

^۲ - مربی دانشکده مهندسی عمران

^۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران-خاک و پی

^۴ - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران-سازه